

Przewodnik dla nauczycieli

po projekcie

„Przygody przedsiębiorczego Dżeka”

SPIS TREŚCI

1. Opis projektu.

- a. Cele, założenia i idea.
- b. Formy realizacji projektu.
- c. Organizator i partnerzy projektu.

2. Materiały edukacyjne w projekcie.

- a. Książka „Przygody przedsiębiorczego Dżeka”.
- b. Komiks „Przygody przedsiębiorczego Jacka”.
- c. Kolorowanka „Przygody przedsiębiorczego Dżeka”.
- d. Słuchowisko „Przygody przedsiębiorczego Dżeka”.
- e. Scenariusze lekcji, karty pracy i prezentacje.
- f. Strona www.przedsiębiorczydzek.pl

3. Kto może przystąpić do projektu?

4. Jak realizować projekt?

5. Kontakt z Organizatorem.

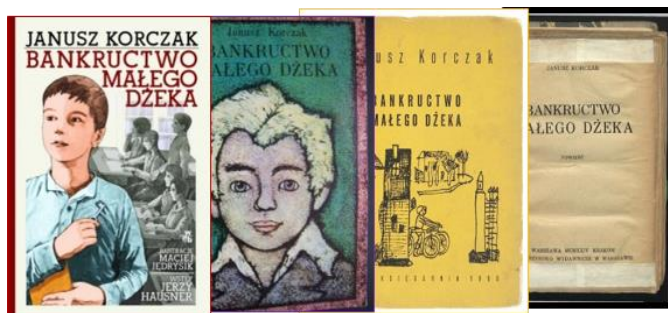
1. Opis projektu

a. Cele, założenia i idea.

Janusz Korczak – pisarz i pedagog – już 100 lat temu wyznawał zasadę, że „dzieci jak najwcześniej powinny poznać wartość pieniędzy, dobre i złe strony ich posiadania”. Współpracował z premierem Władysławem Grabskim i jego bratem, który stał na czele resortu edukacji. Zdawali sobie oni sprawę z tego, że nauczanie i kształtowanie postaw jest działaniem niezbędnym dla odbudowy i odnowy kraju po ponad 120 latach zaborów. Podążając za tą myślą Janusz Korczak napisał powieść pt. „Bankructwo małego Dzeka”, która opublikowana w 1924 roku, pozostaje aktualna aż do dziś. Książka nie tylko porusza istotne sprawy, dotyczące handlu czy gospodarki, ale uczy samodzielnego myślenia i brania odpowiedzialności za swoje działania. W prosty sposób wyjaśnia podstawowe pojęcia ekonomii, jak np. koszty, ubezpieczenie czy bank oraz pokazuje jak skutecznie działać wspólnie z przyjaciółmi. Wychowało się na niej wiele pokoleń dzieci i młodzieży, a perypetie szkolnej kooperatywy stały się z pewnością wzorem dla wielu przedsiębiorczych inicjatyw. Wydana w ostatnich stu latach w ponad 800 tys. egzemplarzy była ulubioną lekturą wielu rodziców, dziadków i pradiadków.

Janusz Korczak

„Bankructwo małego Dzeka” Janusz Korczak

Władysław Grabski

Książka stała się inspiracją do stworzenia projektu „Przygody przedsiębiorczego Dzeka”, który jest odpowiedzią na problem zbyt niskiego poziomu przedsiębiorczości wśród Polaków.

Cele i założenia projektu „Przygody przedsiębiorczego Dzeka” to:

- rozwój kluczowej kompetencji w europejskim systemie edukacji,
- przekazanie nauczycielom narzędzi edukacyjnych wspomagających przekazywanie wiedzy ekonomicznej,
- kształtowanie cech osobowych i postaw przedsiębiorczych,
- dostarczanie wiedzy i umiejętności dotyczących przedsiębiorczości,
- budowanie umiejętności uczestnictwa w życiu społecznym,
- przygotowanie do bycia cenionym pracownikiem,

- aktywne działanie na rzecz rozwoju gospodarczego,
- przeciwdziałanie bezrobociu i wykluczeniu społecznemu,
- zachęcanie do prowadzenia firm i własnej działalności.

Od roku szkolnego 2023/2024 uczniowie szkół ponadpodstawowych będą uczyć się nowego przedmiotu – biznes i zarządzanie, który zastąpi podstawy przedsiębiorczości. Uważamy, że już na poziomie szkoły podstawowej uczniowie powinni poznać podstawy wiedzy ekonomicznej, w tym w zakresie przedsiębiorczości. Projekt „Przygody przedsiębiorczego Dzeka” ma również na celu przygotowanie uczniów szkół podstawowych do nowego przedmiotu.

Odbiorcami projektu są uczniowie klas 1-8 szkół podstawowych dla których przygotowaliśmy różnorodne materiały edukacyjne.

Uczestnictwo w projekcie nie wiąże się z żadnymi opłatami ze strony uczestników projektu.

Wszystkie aktualne informacje znajdują się na stronie www.przedsiębiorczydzek.pl

Zapraszamy również na stronę internetową poświęconą przedmiotowi biznes i zarządzanie – www.biznesizarzadzanie.pl

b. Formy realizacji projektu

Projekt będzie realizowany przez różnorodne formy, m.in. :

- Ogólnopolskie lekcje on-line z ekspertami,
- Lekcje prowadzone przez nauczycieli na podstawie przygotowanych materiałów edukacyjnych, m.in.: scenariuszy lekcji, prezentacji, kart pracy,
- Konkursy skierowane do różnych grup wiekowych.

Wraz z rozwojem projektu Organizator planuje wprowadzanie nowych form edukacyjnych.

c. Organizator i partnerzy projektu

Organizatorem projektu jest Fundacja Warszawski Instytut Bankowości, (www.wib.org.pl) która powstała w 1993 roku z inicjatywy Związku Banków Polskich i banków-fundatorów. Od kilkunastu lat kluczowym obszarem działalności WIB jest szeroko rozumiana edukacja ekonomiczna, finansowa oraz w zakresie cyberbezpieczeństwa. Działalność edukacyjna WIB to kilkanaście projektów, zróżnicowanych pod kątem grup odbiorców, form i częstotliwości realizacji. Łącznie współpracuje w ich realizacji ponad 800 podmiotów – od instytucji publicznych, jednostek samorządu terytorialnego, banków i innych instytucji sektora finansowego, przez uczelnie, organizacje pozarządowe i media. WIB realizuje jeden z największych programów pozaformalnej edukacji finansowej w Europie – „Bankowcy dla Edukacji” (www.bde.wib.org.pl).

Partnerem generalnym projektu jest Bank Pekao S.A. (www.pekao.com.pl/peopaykids), który wspiera edukację finansową dzieci i przygotował bardzo dużo ciekawych materiałów edukacyjnych dla dzieci i rodziców, które dostępne są na stronie internetowej (www.pekao.com.pl/edukids). Bank zachęca rodziców do wprowadzenia dziecka w świat finansów od najmłodszych lat. Dzięki aplikacji PeoPay KIDS dzieci uczą się zaradności, samodzielności i oszczędności w wirtualnych skarbonkach.

Partnerem instytucjonalnym jest Związek Banków Polskich (www.zbp.pl)

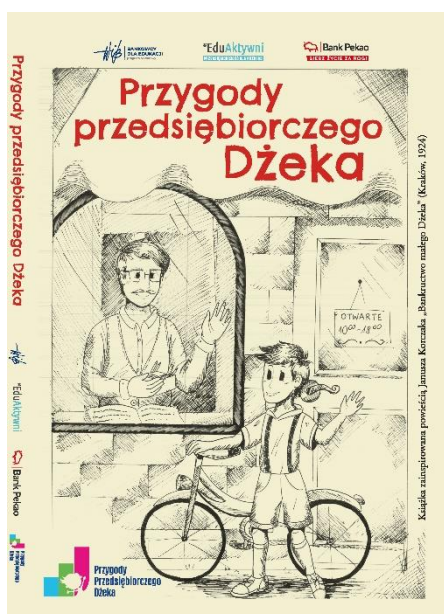
Projekt został objęty patronatem Ministra Edukacji i Nauki oraz Ministerstwa Finansów.

2. Materiały edukacyjne w projekcie

W ramach projektu przygotowano szereg materiałów edukacyjnych, które umożliwiają realizację jego celów oraz uatrakcyjnają przekaz edukacyjny dotyczący przedsiębiorczości. Opisanie poniżej materiały wchodzi w skład Szkolnego Pakietu Projektowego, który otrzymują nauczyciele realizujący projekt. Dodatkowe materiały edukacyjne to m.in. „Aktywna Szkoła” – materiał informacyjny o ciekawych inicjatywach z obszaru edukacji ekonomicznej oraz „Młody Finansista” – dodatek do czasopisma „Victor Junior”.

Materiały przygotowane w ramach projektu są udostępniane uczestnikom projektu nieodpłatnie.

a. Książka „Przygody przedsiębiorczego Dzeka”

Materiał dedykowany uczniom klas 4-8 szkoły podstawowej.

Książka „Przygody przedsiębiorczego Dzeka” to nieco zmieniona, uwspółcześiona i wydana pod nowym tytułem wersja książki Janusza Korczaka „Bankructwo małego Dzeka”. Bazując na oryginalnym materiale dokonaliśmy skrótów i niewielkich zmian językowych. Przekaz merytoryczny i główna linia fabularna książki pozostały bez zmian.

Książka opowiada historię Dzeka Fultona, ucznia, który podejmuje się bardzo ryzykownego zadania: prowadzenia szkolnej kooperatywy. Jego sukcesy i porażki, opisane z punktu widzenia dziecka, poznającego świat ekonomii, to uniwersalna, przystępna lekcja praktycznych zasad przedsiębiorczości. Dzek marzy, by zostać kupcem, i do spraw finansowych podchodzi z odpowiednią powagą. Uczy się, co to kredyt, rabat, ubezpieczenie, ryzyko, jak kupować

towar oferowany klientom i jak prowadzić rachunki. Jego postawa wzbudza podziw zarówno wśród nauczycieli, jak i doświadczonych kupców, którzy wspierają Dzeka w jego poczynaniach. Książka została uzupełniona o definicje, które pomogą zrozumieć czytelnikom niektóre, trudne pojęcia.

Książka powstała dzięki wsparciu partnera generalnego Banku Pekao S.A., a także Ośrodka Dokumentacji i Badań Korczakianum – pracowni Muzeum Warszawy, Polskiego Stowarzyszenia im. Janusza Korczaka, Fundacji Korczakowskiej, prof. Tomasza Rachwała oraz uczniów klasy plastycznej Zespołu Szkół Ekonomicznych w Mińsku Mazowieckim, którzy są autorami ilustracji w książce.

b. Komiks „Przygody przedsiębiorczego Jacka”

Materiał dedykowany uczniom klas 4-8 szkoły podstawowej. Komiks „Przygody przedsiębiorczego Jacka” to zilustrowana historia bohatera książki Janusza Korczaka osadzona w czasach współczesnych. Opowiada historię Jacka, który wspólnie z kolegami i koleżankami ze szkoły postanawia założyć spółkę i zarabiać własne pieniądze.

Komiks został uzupełniony o definicje tłumaczące trudne pojęcia, słowniczek oraz krzyżówkę.

Autorami komiksu są Artur Grzenda (scenariusz) i Wojtek „CIHY” Cichoń (ilustracje).

c. Kolorowanka „Przygody przedsiębiorczego Dzeka

Materiał dedykowany uczniom klas 1-3 szkoły podstawowej. Kolorowanka „Przygody przedsiębiorczego Dzeka” to materiał edukacyjny, który łączy naukę z zabawą. Kolorowanka ilustruje niektóre wydarzenia z życia bohatera książki, Dzeka Fultona, tłumacząc jednocześnie kilka najważniejszych pojęć ekonomicznych.

Autorem ilustracji w kolorowance jest Paweł Płóciennik.

d. Słuchowisko „Przygody przedsiębiorczego Dżeka”

SŁUCHOWISKO

Materiał dedykowany uczniom klas 1-8 szkoły podstawowej. Słuchowisko „Przygody przedsiębiorczego Dżeka” jest dźwiękową interpretacją historii zawartej w książce. Może być wykorzystane jako uzupełniający materiał edukacyjny np. w trakcie lekcji. Materiał jest podzielony na rozdziały, które nauczyciel może wykorzystywać jako samodzielne nagrania. Słuchowisko powstało przy współpracy z aktorami Teatru Polskiego Radia.

e. Scenariusze lekcji, karty pracy i prezentacje.

Materiał dedykowany nauczycielom starszych klas szkoły podstawowej.

Scenariusze lekcji wraz z prezentacjami i kartami pracy zostały oparte merytorycznie o treść książki „Przygody przedsiębiorczego Dżeka”.

W ramach pierwszej edycji projektu przygotowano 3 scenariusze lekcji:

- „Czy pieniądź przynosi szczęście? – czyli trochę ekonomii w życiu!”
- „Czym jest kapitał i skąd go zdobyć?”
- „Chroń oszczędności przed stratą, a własną firmę przed zamknięciem, czyli jak nie zbankrutować”

Materiały zostały opracowane we współpracy z metodykami, czynnymi nauczycielami i z Zespołem Ekspercko-Doradczym Fundacji Warszawski Instytut Bankowości. Scenariusze wraz z kartami pracy i prezentacjami oraz wszystkie inne materiały niezbędne do przeprowadzenia lekcji są dostępne po zalogowaniu na stronie internetowej projektu w zakładce „Materiały edukacyjne”.

Do każdego scenariusza lekcji przygotowaliśmy również nagranie filmowe z omówieniem scenariusza.

Wraz z rozwojem projektu Organizator planuje opracowanie kolejnych scenariuszy i prezentacji.

f. Strona www.przedsiębiorczydzek.pl

Strona internetowa jest www.przedsiębiorczydzek.pl jest centralnym punktem projektu. Na stronie znajdują się elektroniczne wersje wszystkich materiałów edukacyjnych dostępnych w projekcie oraz narzędzia wspomagające. Strona to także narzędzie dwustronnej komunikacji z uczestnikami projektu - znajdują się na niej wszystkie aktualne informacje dotyczące realizacji projektu.

The screenshot shows the website's interface. At the top, there is a navigation menu with links: 'O projekcie', 'Idee i inspiracje', 'Szkoły i nauczyciele', 'Uczniowie', 'Materiały edukacyjne', and 'Kontakt'. A 'ZALOGUJ SIĘ' button is also visible. Below the menu, there is a main banner for 'WARSZTATY SZKOLENIOWE REALIZOWANE W RAMACH PROJEKTU „PRZYGODY PRZEDSIĘBIORCZEGO DZĘKA”'. The banner text states: 'Celem jest omówienie dwóch scenariuszy lekcji: "Czym jest kapitał i skąd go zdobyć?" oraz "Chroń oszczędności przed stratą, a własną firmę przed zamknięciem – czyli jak nie zbankrutować?"'. A 'WIĘCEJ' button is located below the text. To the right of the banner is a cartoon illustration of a boy with a bicycle and a sign that says 'FIRMA DZĘKA'. Logos for the organizer (Warszawski Instytut Bankowości) and the general partner (Bank Pekao) are also present.

MATERIAŁY EDUKACYJNE

W ramach projektu przygotowaliśmy szereg materiałów edukacyjnych, które umożliwiają realizację jego celów oraz uatrakcyjniają przekaz edukacyjny dotyczący przedsiębiorczości.

KOMIKS

Materiał dedykowany uczniom klas 4-8 szkoły podstawowej.

WIĘCEJ

KOLOROWANKA

Materiał dedykowany uczniom klas 1-3 szkoły podstawowej.

WIĘCEJ

KSIĄŻKA

Materiał dedykowany uczniom klas 4-8 szkoły podstawowej.

WIĘCEJ

SŁUCHOWISKO

Materiał dedykowany uczniom klas 1-8 szkoły podstawowej.

WIĘCEJ

3. Kto może przystąpić do projektu?

Do projektu mogą zapisać się nauczyciele szkół podstawowych. Projekt może być realizowany w ramach wszystkich przedmiotów szkolnych, w szczególności: doradztwo zawodowe, matematyka, geografia, wiedza o społeczeństwie, historia, zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia ogólnego, zajęcia z wychowawcą.

Pomimo, że projekt jest dedykowany do szkół podstawowych, Organizator nie wyklucza możliwości przystąpienia do projektu nauczycieli w szkołach ponadpodstawowych.

4. Jak realizować projekt?

Realizacja projektu polega na wykorzystaniu materiałów edukacyjnych projektu w pracy z uczniami oraz prowadzeniu lekcji w oparciu o przygotowane scenariusze i prezentacje. W pierwszej edycji projektu przygotowano 3 scenariusze lekcji. Jako materiały uzupełniające nauczyciel otrzymuje materiały wskazane w punkcie 2. Poradnika.

Aby wziąć udział w projekcie należy:

- Zarejestrować się na stronie internetowej projektu: www.przedsiębiorczydzek.pl. Rejestracji do projektu dokonuje nauczyciel.
- Wziąć udział w warsztatach szkoleniowych przygotowujących do prowadzenia lekcji organizowanych przez Fundację Warszawski Instytut Bankowości. Warsztaty będą prowadzone w formie on-line od lutego 2023 r. Szczegółowe informacje dotyczące terminów, zapisów i harmonogramu warsztatów zostaną przesłane na maila wskazanego przy rejestracji oraz będą publikowane na stronie projektu www.przedsiębiorczydzek.pl
Do realizacji projektu wystarczy obecność na jednym warsztacie w wybranym przez nauczyciela terminie.
- Przeprowadzić lekcje z wykorzystaniem materiałów edukacyjnych projektu.

Nauczyciel realizujący projekt:

- Nie ma obowiązku realizacji wszystkich przygotowanych scenariuszy lekcji i wykorzystania innych materiałów edukacyjnych,
- Ma swobodę w wyborze scenariuszy i innych materiałów edukacyjnych oraz kolejności ich wykorzystania,
- Zostanie poproszony raz na miesiąc o wypełnienie krótkiej ankiety on-line z informacją o zrealizowanych w ramach projektu aktywnościach edukacyjnych.
- Po odbyciu warsztatów szkoleniowych otrzyma Szkolny Pakiet Projektowy. Pakiet zostanie wysłany przez Fundację Warszawski Instytut Bankowości na adres szkoły, którą nauczyciel wskaże w procesie rejestracji. Pakiet zawiera wszystkie materiały edukacyjne niezbędne do realizacji projektu.

5. Kontakt z Organizatorem

Kontakt do koordynatora projektu:

Mateusz Zając,

tel. 723723765, ppd@wib.org.pl

Fundacja Warszawski Instytut Bankowości

Ul. Kruczkowskiego 8,

00-380 Warszawa

www.wib.org.pl

